ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Στρασβούργο, 5.7.2016
COM(2016) 444 final

ANNEX 9 – PART 1/3

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της

πρότασης απόφασης του Συμβουλίου

για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της συνολικής οικονομικής και εμπορικής συμφωνίας μεταξύ του Καναδά, αφενός, και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφετέρου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Σημειώσεις

Επιφυλάξεις για μελλοντικά μέτρα

1. Στον πίνακα ενός μέρους στο παρόν παράρτημα παρατίθενται, σύμφωνα με τα άρθρα 8.15 (Επιφυλάξεις και εξαιρέσεις), 9.7 (Επιφυλάξεις), 14.4 (Επιφυλάξεις), και, για την Ευρωπαϊκή Ένωση, σύμφωνα με το άρθρο 13.10 (Επιφυλάξεις και εξαιρέσεις), οι επιφυλάξεις του εν λόγω μέρους όσον αφορά συγκεκριμένους τομείς, υποτομείς ή δραστηριότητες, για τους οποίους ενδέχεται να διατηρήσει τα υφιστάμενα μέτρα ή να θεσπίσει νέα ή πιο περιοριστικά μέτρα, τα οποία δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από:

   α) τα άρθρα 8.6 (Εθνική μεταχείριση) και 9.3 (Εθνική μεταχείριση) ή, για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το άρθρο 13.3 (Εθνική μεταχείριση)·

   β) τα άρθρα 8.7 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους), 9.5 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους) ή, για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το άρθρο 13.4 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους)·

   γ) τα άρθρα 8.4 (Πρόσβαση στην αγορά), 9.6 (Πρόσβαση στην αγορά) ή, για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το άρθρο 13.6 (Πρόσβαση στην αγορά)·

   δ) το άρθρο 8.5 (Απαιτήσεις επιδόσεων)·

   ε) το άρθρο 8.8 (Ανώτερα διοικητικά στελέχη και διοικητικά συμβούλια) ή, για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το άρθρο 13.8 (Ανώτερα διευθυντικά στελέχη και διοικητικά συμβούλια των διευθυντών)·

στ) για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το άρθρο 13.7 (Διασυνοριακή παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών)· ή

ζ) το άρθρο 14 παράγραφος 3 (Υποχρεώσεις)

2. Οι επιφυλάξεις ενός μέρους ισχύουν χωρίς να θίγουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών στο πλαίσιο της συμφωνίας GATS.

3. Κάθε επιφύλαξη ορίζει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) **Τομέας**: παραπέμπει στον γενικό τομέα τον οποίο αφορά η επιφύλαξη·

β) **Υποτομέας**: παραπέμπει στον ειδικό τομέα τον οποίο αφορά η επιφύλαξη·

γ) **Ταξινόμηση κλάδων**: αφορά, κατά περίπτωση, τις δραστηριότητες που καλύπτονται από την επιφύλαξη σύμφωνα με την CPC, την ISIC αναθ. 3.1, ή σύμφωνα με άλλες σαφείς περιγραφές στην επιφύλαξη του μέρους·

δ) **Είδος επιφύλαξη**ς: προσδιορίζει την υποχρέωση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, για την οποία διατυπώνονται επιφυλάξεις·

ε) **Περιγραφή**: ορίζει το πεδίο εφαρμογής του τομέα, του υποτομέα ή των δραστηριοτήτων που καλύπτονται από την επιφύλαξη· και

ζ) **Υφιστάμενα μέτρα**: προσδιορίζουν, για λόγους διαφάνειας, τα υφιστάμενα μέτρα που εφαρμόζονται στον τομέα, τον υποτομέα ή τις δραστηριότητες που καλύπτονται από την επιφύλαξη.

4. Για την ερμηνεία μιας επιφύλαξης λαμβάνοντα υπόψη όλα τα στοιχεία της. Το στοιχείο της **περιγραφή**ς υπερισχύει όλων των άλλων στοιχείων.

5. Επιφύλαξη που διατυπώνεται στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ισχύει για ένα μέτρο κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε εθνικό επίπεδο, καθώς και για ένα μέτρο της κυβέρνησης ενός κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκτός αν η επιφύλαξη εξαιρεί ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιφύλαξη που διατυπώνει ο Καναδάς σε επίπεδο εθνικής κυβέρνησης ή επιφύλαξη που διατυπώνει ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζεται για ένα κυβερνητικό μέτρο σε περιφερειακό, επαρχιακό, εδαφικό ή τοπικό επίπεδο εντός της εν λόγω χώρας.

6. Σε περίπτωση που ένα μέρος διατηρεί ένα μέτρο σύμφωνα με το οποίο ο πάροχος υπηρεσιών πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο, υπήκοος, μόνιμος κάτοικος ή κάτοικος του εδάφους του για να μπορεί να παρέχει υπηρεσίες στο έδαφός του, μια επιφύλαξη για το εν λόγω μέτρο που διατυπώνεται σε σχέση με το διασυνοριακό εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών ισχύει ως επιφύλαξη που διατυπώνεται σχετικά με τις επενδύσεις, στον βαθμό που ισχύει το μέτρο αυτό.

7. Για ένα μέτρο σύμφωνα με το οποίο ο πάροχος υπηρεσιών πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο, υπήκοος, μόνιμος κάτοικος ή κάτοικος του εδάφους του μέρους για να μπορεί να παρέχει χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες στο έδαφός του, μια επιφύλαξη που διατυπώνεται όσον αφορά το άρθρο 13.7 (Διασυνοριακή παροχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών) ισχύει ως επιφύλαξη όσον αφορά τα άρθρα 13.3 (Εθνική μεταχείριση), 13.4 (Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους), 13.6 (Πρόσβαση στην αγορά) και 13.8 (Ανώτερα διευθυντικά στελέχη και διοικητικά συμβούλια των διευθυντών), στον βαθμό που ισχύει το μέτρο αυτό.

8. Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος, συμπεριλαμβανομένων των πινάκων για κάθε μέρος στο παρόν παράρτημα:

ο όρος «**ISIC αναθ. 3.1**» αναφέρεται στη διεθνή πρότυπη ταξινόμηση όλων των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, όπως καταρτίστηκε από τη Στατιστική Υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών, στατιστικά δελτία, σειρά Μ, αριθ. 4, *ISIC REV 3.1*, 2002.

9. Στον πίνακα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο παρόν παράρτημα χρησιμοποιούνται οι ακόλουθες συντομογραφίες:

AT Αυστρία
BE Βέλγιο
BG Βουλγαρία
CY Κύπρος
CZ Τσεχική Δημοκρατία
DE Γερμανία
DK Δανία
EU Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένων όλων των κρατών μελών
ES Ισπανία
EE Εσθονία
FI Φινλανδία
FR Γαλλία
EL Ελλάδα
HR Κροατία
HU Ουγγαρία
IE Ιρλανδία
IT Ιταλία
LV Λετονία
LT Λιθουανία
LU Λουξεμβούργο
MT Μάλτα
NL Κάτω χώρες
PL Πολωνία
PT Πορτογαλία
RO Ρουμανία
SK Σλοβακία
SI Σλοβενία
SE Σουηδία
UK Ηνωμένο Βασίλειο

Πίνακας Καναδά
Επιφυλάξεις που ισχύουν στον Καναδά
(ισχύουν σε όλες τις επαρχίες και τα εδάφη)

Επιφύλαξη II-C-1

Τομέας:	Θέματα αυτοχθόνων πληθυσμών
Υποτομέας:	
Ταξινόμηση κλάδου:	
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά Εθνική μεταχείριση Μεταχείριση μάλλον ευνοούμενου κράτους Απαιτήσεις επιδόσεων Ανώτερα διοικητικά στελέχη και διοικητικά συμβούλια
Περιγραφή:	**Επενδύσεις και διασυνοριακό εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών** Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο με το οποίο αρνείται σε επενδυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις επενδύσεις τους ή σε παρόχους υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαιώματα ή προτιμήσεις, που παρέχονται στους αυτόχθονες πληθυσμούς.
Υφιστάμενα μέτρα:	*Constitution Act, 1982*: πίνακας Β του *Canada Act 1982* (U.K.), 1982, c. 11

Επιφύλαξη II-C-2

Τομέας:	Γεωργία
Υποτομέας:	
Ταξινόμηση κλάδου:	
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά
Περιγραφή:	**Επενδύσεις και διασυνοριακό εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών** Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο που αφορά τις συλλογικές ρυθμίσεις διάθεσης στο εμπόριο για τα γεωργικά προϊόντα, το οποίο περιλαμβάνει δραστηριότητες όπως η παραγωγή, η τιμολόγηση, η αγορά, η πώληση ή οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα για την προετοιμασία του προϊόντος σε συγκεκριμένη μορφή ή τη διάθεσή του σε συγκεκριμένο τόπο ή χρόνο, για την αγορά για κατανάλωση ή για χρήση.
Υφιστάμενα μέτρα:	

Επιφύλαξη II-C-3

Τομέας:	Όλοι οι τομείς
Υποτομέας:	
Ταξινόμηση κλάδου:	
Είδος επιφύλαξης:	Εθνική μεταχείριση Ανώτερα διοικητικά στελέχη και διοικητικά συμβούλια
Περιγραφή:	**Επενδύσεις** 1. Οι British Columbia, New Brunswick, Nova Scotia, Nunavut, Prince Edward Island, Quebec, The Northwest Territories και Yukon διατηρούν το δικαίωμα να θεσπίσουν ή να διατηρήσουν μέτρο σχετικά με καναδική επιχείρηση που αποτελεί καλυπτόμενη επένδυση, το οποίο απαιτεί το 25 τοις εκατό ή μικρότερο ποσοστό των μελών του διοικητικού συμβουλίου, ή μιας επιτροπής του, να έχει ορισμένη υπηκοότητα. Τροποποίηση του προαναφερόμενου μέτρου δεν πρέπει να μειώνει τη συμμόρφωση του μέτρου, όπως υπήρχε αμέσως πριν από την τροποποίηση, με τις υποχρεώσεις που ορίζονται στο όγδοο κεφάλαιο (επενδύσεις). 2. Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο σύμφωνα με το οποίο έως και 50 τοις εκατό του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης που είναι καλυπτόμενη επένδυση πρέπει να έχει τη συνήθη διαμονή του στον Καναδά. Η διαμονή παρέχεται σε υπήκοο της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει διοριστεί στο διοικητικό συμβούλιο μιας επιχείρησης η οποία είναι καλυπτόμενη επένδυση, σύμφωνα με την καναδική νομοθεσία σχετικά με την είσοδο αλλοδαπών. Ωστόσο, ένας υπήκοος της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν πρέπει να υφίσταται την εξέταση οικονομικών αναγκών μόνο για τους σκοπούς του διορισμού του στο διοικητικό συμβούλιο.
Υφιστάμενα μέτρα:	

Επιφύλαξη II-C-4

Τομέας:	Όλοι οι τομείς
Υποτομέας:	
Ταξινόμηση κλάδου:	
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά Εθνική μεταχείριση
Περιγραφή:	**Επενδύσεις** Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο που αφορά απαίτηση μόνιμης κατοικίας για την κυριότητα γης στο παραλιακό μέτωπο από επενδυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τις επενδύσεις τους.
Υφιστάμενα μέτρα:	

Επιφύλαξη II-C-5

Τομέας:	Αλιεία
Υποτομέας:	Αλιεία και υπηρεσίες συναφείς με την αλιεία
Ταξινόμηση κλάδου:	CPC 04, 882
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά Εθνική μεταχείριση Μεταχείριση του μάλλον ευνοουμένου κράτους
Περιγραφή:	**Επενδύσεις και διασυνοριακό εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών** 1. Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο που αφορά συλλογικές ρυθμίσεις διάθεσης στο εμπόριο και εμπορικούς διακανονισμούς για τα ψάρια και τα αλιευτικά προϊόντα, καθώς και τη χορήγηση άδειας αλιείας ή συναφών με την αλιεία δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της εισόδου αλλοδαπών αλιευτικών σκαφών στην αποκλειστική οικονομική ζώνη του Καναδά, τα χωρικά ύδατα, τα εσωτερικά ύδατα ή τους λιμένες, καθώς και τη χρήση όλων των υπηρεσιών τους. 2. Ο Καναδάς προσπαθεί να παρέχει στα σκάφη που δικαιούνται να φέρουν τη σημαία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεταχείριση όχι λιγότερο ευνοϊκή από τη μεταχείριση που παρέχει, σε παρόμοιες καταστάσεις, σε σκάφη τα οποία δικαιούνται να φέρουν τη σημαία κάθε άλλου ξένου κράτους.
Υφιστάμενα μέτρα:	*Fisheries Act*, R.S.C. 1985, c. F-14 *Coastal Fisheries Protection Act*, R.S.C. 1985, c. C-33 *Coastal Fisheries Protection Regulations*, C.R.C. 1978, c. 413 *Commercial Fisheries Licensing Policy* *Policy on Foreign Investment in the Canadian Fisheries Sector*, 1985 *Freshwater Fish Marketing Act*, R.S.C. 1985, c. F-13

Επιφύλαξη II-C-6

Τομέας:	Χρηματοοικονομικές υπηρεσίες
Υποτομέας:	Υπηρεσίες που σχετίζονται με τις αγορές κινητών αξιών
Ταξινόμηση κλάδου:	CPC 8132
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά Εθνική μεταχείριση
Περιγραφή:	**Επενδύσεις** Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο σχετικό με την αγορά, την πώληση ή άλλου είδους διάθεση από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ομολόγων, έντοκων γραμματίων ή άλλων ειδών χρεωστικών τίτλων που εκδίδονται από την κυβέρνηση του Καναδά ή από διοικητικές αρχές του Καναδά σε επίπεδο κατώτερο του εθνικού.
Υφιστάμενα μέτρα:	*Financial Administration Act*, R.S.C. 1985, c. F-11

Επιφύλαξη II-C-7

Τομέας:	Βιομηχανίες τροφίμων, ποτών και φαρμάκων
Υποτομέας:	Καταστήματα με οινοπνευματώδη, κρασί και μπύρα
Ταξινόμηση κλάδου:	CPC 241, 242, 243, 62112, 62226, 63107
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά
Περιγραφή:	**Επενδύσεις και διασυνοριακό εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών** Ο νόμος *Importation of Intoxicating Liquors Act* παρέχει σε κάθε διοικητική αρχή σε επίπεδο επαρχίας μονοπώλιο εισαγωγών των οινοπνευματωδών ποτών που εισέρχονται στο έδαφός του.
Υφιστάμενα μέτρα:	*Importation of Intoxicating Liquors Act*, R.S.C. 1985, c. I-3

Επιφύλαξη II-C-8

Τομέας:	Θέματα μειονοτήτων
Υποτομέας:	
Ταξινόμηση κλάδου:	
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά Εθνική μεταχείριση Απαιτήσεις επιδόσεων Ανώτερα διοικητικά στελέχη και διοικητικά συμβούλια
Περιγραφή:	**Επενδύσεις και διασυνοριακό εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών** Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο που παρέχει δικαιώματα ή προνόμια σε κοινωνικά ή οικονομικά μειονεκτούσες μειονότητες.
Υφιστάμενα μέτρα:	

Επιφύλαξη II-C-9

Τομέας:	Κοινωνικές υπηρεσίες
Υποτομέας:	
Ταξινόμηση κλάδου:	
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά Εθνική μεταχείριση Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους Ανώτερα διοικητικά στελέχη και διοικητικά συμβούλια
Περιγραφή:	**Επενδύσεις και διασυνοριακό εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών** Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο σχετικά με την παροχή υπηρεσιών επιβολής του νόμου και σωφρονιστικών υπηρεσιών, καθώς και των ακόλουθων υπηρεσιών, στο μέτρο που αποτελούν κοινωνικές υπηρεσίες οι οποίες παρέχονται ή διατηρούνται για δημόσιους σκοπούς: εισοδηματική ασφάλεια ή ασφάλιση, κοινωνική ασφάλεια ή ασφάλιση, κοινωνική πρόνοια, δημόσια εκπαίδευση, δημόσια κατάρτιση, υγεία και φροντίδα παιδιών.
Υφιστάμενα μέτρα:	

Επιφύλαξη II-C-10

Τομέας:	Κοινωνικές υπηρεσίες
Υποτομέας:	
Ταξινόμηση κλάδου:	
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά
Περιγραφή:	**Επενδύσεις και διασυνοριακό εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών** 1. Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο σχετικά με την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στο πλαίσιο της επιφύλαξής του II-C-9 όσον αφορά τις κοινωνικές υπηρεσίες. 2. Η παρούσα επιφύλαξη δεν επεκτείνεται στη θέσπιση νέου μέτρου που επιβάλλει περιορισμούς στη συμμετοχή ξένου κεφαλαίου στην παροχή αυτών των κοινωνικών υπηρεσιών.
Υφιστάμενα μέτρα:	

Επιφύλαξη II-C-11

Τομέας:	Συλλογή, καθαρισμός και διανομή ύδατος
Υποτομέας:	
Ταξινόμηση κλάδου:	
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά Εθνική μεταχείριση
Περιγραφή:	**Επενδύσεις και διασυνοριακό εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών** Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο σχετικά με τη συλλογή, τον καθαρισμό και τη διανομή νερού.
Υφιστάμενα μέτρα:	

Επιφύλαξη II-C-12

Τομέας:	Μεταφορές
Υποτομέας:	Υπηρεσίες μεταφορών μέσω αγωγών
Ταξινόμηση κλάδου:	CPC 713
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά
Περιγραφή:	**Επενδύσεις και διασυνοριακό εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών** Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο σχετικά με την έκδοση πιστοποιητικών για τη μεταφορά καυσίμων με αγωγούς.
Υφιστάμενα μέτρα:	*National Energy Board Act*, R.S.C. 1985, c. N-7

Επιφύλαξη II-C-13

Τομέας:	Μεταφορές
Υποτομέας:	Πώληση και διάθεση στο εμπόριο υπηρεσιών αερομεταφορών, όπως ορίζονται στα άρθρα 8.1 (Ορισμοί) και 9.1 (Ορισμοί)
Ταξινόμηση κλάδου:	Ορίζεται στα άρθρα 8.1 (Ορισμοί) και 9.1 (Ορισμοί)
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά Εθνική μεταχείριση Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους
Περιγραφή:	**Επενδύσεις και διασυνοριακό εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών** 1. Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο σχετικά με την πώληση και τη διάθεση στο εμπόριο υπηρεσιών αερομεταφορών. 2. Για λόγους σαφήνειας διευκρινίζεται ότι η παρούσα επιφύλαξη δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Καναδά βάσει της *Συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών μεταξύ του Καναδά και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της*, η οποία υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 17 Δεκεμβρίου 2009 και στην Οτάβα στις 18 Δεκεμβρίου 2009.
Υφιστάμενα μέτρα:	

Επιφύλαξη II-C-14

Τομέας:	Μεταφορές
Υποτομέας:	Κατασκευαστικά έργα για υδάτινες οδούς, λιμάνια, φράγματα και άλλα υδραυλικά έργα Υπηρεσίες μεταφορών με ποντοπόρα πλοία ή μη ποντοπόρα πλοία Υπηρεσίες υποστήριξης μεταφορών με πλωτά μέσα και άλλες υπηρεσίες μεταφορών με πλωτά μέσα Κάθε άλλη θαλάσσια δραστηριότητα εμπορικής φύσης που πραγματοποιείται με σκάφος ή από σκάφος, όπως ορίζεται στην κατωτέρω περιγραφή
Ταξινόμηση κλάδου:	CPC 5133, 5223, 721, 722, 745, κάθε άλλη θαλάσσια δραστηριότητα εμπορικής φύσης που πραγματοποιείται με σκάφος ή από σκάφος
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά Εθνική μεταχείριση Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους Απαιτήσεις επιδόσεων Ανώτερα διοικητικά στελέχη και διοικητικά συμβούλια Υποχρεώσεις
Περιγραφή:	**Επενδύσεις, διασυνοριακό εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών και υπηρεσίες διεθνών θαλάσσιων μεταφορών** 1. Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο που αφορά τις επενδύσεις ή την παροχή υπηρεσιών θαλάσσιων ενδομεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των εξής: α) μεταφορά εμπορευμάτων ή επιβατών με σκάφος μεταξύ σημείων στο έδαφος του Καναδά ή επί της υφαλοκρηπίδας του Καναδά, απευθείας ή μέσω ενός τόπου που βρίσκεται εκτός του Καναδά· ωστόσο, όσον αφορά τα ύδατα επί της υφαλοκρηπίδας του Καναδά, η μεταφορά εμπορευμάτων ή επιβατών μόνο σε σχέση με την εξερεύνηση, την εκμετάλλευση ή τη μεταφορά των ορυκτών ή μη έμβιων φυσικών πόρων της υφαλοκρηπίδας του Καναδά· και

β) κάθε άλλη θαλάσσια δραστηριότητα εμπορικής φύσης που πραγματοποιείται από σκάφος στο έδαφος του Καναδά και, όσον αφορά τα ύδατα επί της υφαλοκρηπίδας, άλλες θαλάσσιες δραστηριότητες εμπορικής φύσης που σχετίζονται με την εξερεύνηση, την εκμετάλλευση ή τη μεταφορά των ορυκτών ή μη έμβιων φυσικών πόρων της υφαλοκρηπίδας του Καναδά.

2. Η παρούσα επιφύλαξη αφορά, μεταξύ άλλων, τους περιορισμούς και τις προϋποθέσεις για τους παρόχους υπηρεσιών που δικαιούνται να συμμετέχουν στις εν λόγω δραστηριότητες, τα κριτήρια για την έκδοση προσωρινής άδειας θαλάσσιων ενδομεταφορών για ξένα σκάφη, και τα όρια σχετικά με τον αριθμό των αδειών θαλάσσιων ενδομεταφορών που χορηγούνται σε ξένα σκάφη.

3. Για λόγους σαφήνειας διευκρινίζεται ότι η παρούσα επιφύλαξη εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, στις θαλάσσιες δραστηριότητες εμπορικής φύσης που πραγματοποιούνται με σκάφος ή από ένα σκάφος, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών τροφοδοσίας και μετακίνησης άδειων εμπορευματοκιβωτίων.

4. Η παρούσα επιφύλαξη δεν εφαρμόζεται για μέτρο σχετικά με την επένδυση ή την παροχή των παρακάτω υπηρεσιών θαλάσσιων ενδομεταφορών που πραγματοποιούνται από σκάφος που το εκμεταλλεύεται μια επιχείρηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή σκάφος που το εκμεταλλεύεται μια επιχείρηση τρίτης χώρας[1] που ανήκει ή ελέγχεται από υπηκόους της Ευρωπαϊκής Ένωσης εάν το εν λόγω σκάφος είναι νηολογημένο σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και φέρει τη σημαία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

α) μετακίνηση ιδιόκτητων ή μισθωμένων κενών εμπορευματοκιβωτίων άνευ αμοιβής·

[1] Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να μην επεκτείνει τα εν λόγω οφέλη στις επιχειρήσεις των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής.

β) i) προετοιμασία της μεταφοράς και περαιτέρω μεταφορά διεθνών φορτίων διά θαλάσσης μεταξύ του λιμένα του Halifax και του λιμένα του Montreal, και μεταξύ του λιμένα του Montreal και του λιμένα του Halifax, με σκάφη που είναι νηολογημένα στα πρώτα (εθνικά) νηολόγια που αναφέρονται στο σημείο 1 του παραρτήματος της ανακοίνωσης της Επιτροπής C(2004) 43 — Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών· και

ii) προετοιμασία της μεταφοράς και περαιτέρω μεταφορά διεθνών φορτίων διά θαλάσσης μεταξύ του λιμένα του Halifax και του λιμένα του Montreal, και μεταξύ του λιμένα του Montreal και του λιμένα του Halifax, ως απλή διαδρομή που ταυτίζεται με διεθνές σκέλος, με σκάφη που είναι νηολογημένα στο πρώτο (εθνικό) νηολόγιο ή στο δεύτερο (διεθνές) νηολόγιο σύμφωνα με τα σημεία 1, 2 και 4 του παραρτήματος της ανακοίνωσης της Επιτροπής C(2004) 43 — Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των θαλάσσιων μεταφορών· ή

γ) βυθοκόρηση.

Υφιστάμενα μέτρα:

Coasting Trade Act, S.C. 1992, c. 31

Canada Shipping Act, 2001, S.C. 2001, c. 26

Customs Act, R.S.C. 1985 (2d Supp.), c. 1

Customs and Excise Offshore Application Act, R.S.C. 1985, c. C-53

Επιφύλαξη II-C-15

Τομέας:	Μεταφορές
Υποτομέας:	Υπηρεσίες μεταφορών με ποντοπόρα πλοία ή μη ποντοπόρα πλοία Υπηρεσίες υποστήριξης μεταφορών με πλωτά μέσα Κάθε άλλη θαλάσσια δραστηριότητα εμπορικής φύσης που πραγματοποιείται από σκάφος σε ύδατα αμοιβαίου ενδιαφέροντος
Ταξινόμηση κλάδου:	CPC 721, 722, 745, κάθε άλλη θαλάσσια δραστηριότητα εμπορικής φύσης που πραγματοποιείται από σκάφος
Είδος επιφύλαξης:	Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους Υποχρεώσεις
Περιγραφή:	**Διασυνοριακό εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών και υπηρεσίες διεθνών θαλάσσιων μεταφορών** Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο σχετικά με την εφαρμογή συμφωνιών, ρυθμίσεων και άλλων επίσημων ή άτυπων υποχρεώσεων με άλλες χώρες όσον αφορά τις θαλάσσιες δραστηριότητες σε ύδατα αμοιβαίου ενδιαφέροντος σε τομείς όπως ο έλεγχος της ρύπανσης (συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων διπλού κύτους για τα πετρελαιοφόρα), η ασφαλής ναυσιπλοΐα, τα πρότυπα επιθεώρησης φορτηγίδων, η ποιότητα του νερού, η πλοήγηση, η διάσωση στη θάλασσα, ο έλεγχος της παράνομης χρήσης ναρκωτικών και οι θαλάσσιες συγκοινωνίες.
Υφιστάμενα μέτρα:	

Επιφύλαξη II-C-16

Τομέας:	Μεταφορές
Υποτομέας:	
Ταξινόμηση κλάδου:	CPC 07
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά
Περιγραφή:	**Επενδύσεις** Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο σχετικά με τον αριθμό ή το είδος της νομικής οντότητας που διαχειρίζεται ή εκμεταλλεύεται υποδομές μεταφορών που ανήκουν ή ελέγχονται από τον Καναδά.
Υφιστάμενα μέτρα:	

Επιφύλαξη II-C-17

Τομέας:	Μεταφορές
Υποτομέας:	Όλοι οι υποτομείς μεταφορών, εκτός από τους ακόλουθους υποτομείς:
	Υπηρεσίες θαλάσσιου σταθμού και εναπόθεσης εμπορευματοκιβωτίων
	Υπηρεσίες ναυτιλιακού πρακτορείου
	Υπηρεσίες διαμετακόμισης εμπορευμάτων διά θαλάσσης
	Υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης αεροσκαφών
	Ηλεκτρονικά συστήματα κρατήσεων
	Σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών και εμπορευμάτων
	Συντήρηση και επισκευή εξοπλισμού σιδηροδρομικών μεταφορών
	Υπηρεσίες επισκευής π.δ.κ.α. για αυτοκίνητα οχήματα, ρυμουλκούμενα και ημιρυμουλκούμενα, έναντι αμοιβής ή βάσει σύμβασης
	Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής μηχανοκίνητων οχημάτων
	Υπηρεσίες συντήρησης και επισκευής μοτοσικλετών και μηχανοκίνητων ελκήθρων
	Υπηρεσίες διακίνησης φορτίων για τις χερσαίες μεταφορές
	Υπηρεσίες φύλαξης και αποθήκευσης για χερσαίες μεταφορές
	Υπηρεσίες πρακτορείου μεταφοράς φορτίων για χερσαίες μεταφορές
	Άλλες υποστηρικτικές και βοηθητικές υπηρεσίες μεταφορών για χερσαίες μεταφορές

Ταξινόμηση κλάδου:	CPC 07, CPC 51, CPC 61, CPC 886 και οποιαδήποτε άλλη εμπορική δραστηριότητα που αναλαμβάνεται από, ή σε σχέση με σκάφος, αεροσκάφος, μηχανοκίνητο όχημα, αεροσκάφος ή εξοπλισμό σιδηροδρομικών μεταφορών, εκτός από: CPC 6112 CPC 6122 CPC 7111 CPC 7112 CPC 741 (μόνο υπηρεσίες χερσαίων μεταφορών) CPC 742 (μόνο υπηρεσίες χερσαίων μεταφορών) CPC 7480 (μόνο υπηρεσίες χερσαίων μεταφορών) CPC 7490 (μόνο υπηρεσίες χερσαίων μεταφορών) CPC 8867 CPC 8868 (μόνο εξοπλισμός σιδηροδρομικών μεταφορών) Υπηρεσίες σχετικά με το ηλεκτρονικό σύστημα κρατήσεων, όπως ορίζονται στα άρθρα 8.1 (Ορισμοί) και 9.1 (Ορισμοί) Υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης αεροσκαφών, όπως ορίζονται στα άρθρα 8.1 (Ορισμοί) και 9.1 (Ορισμοί) Υπηρεσίες θαλάσσιου σταθμού εμπορευματοκιβωτίων και εναπόθεσης, υπηρεσίες ναυτιλιακού πρακτορείου, υπηρεσίες προώθησης φορτίων διά θαλάσσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 14.1 (Ορισμοί)
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά Υποχρεώσεις
Περιγραφή:	**Επενδύσεις, διασυνοριακό εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών, και υπηρεσίες διεθνών θαλάσσιων μεταφορών** Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο σχετικά με την ονομασία, τη δημιουργία, την επέκταση ή τη λειτουργία μονοπωλίων ή φορέων αποκλειστικής παροχής υπηρεσιών στον τομέα των μεταφορών.
Υφιστάμενα μέτρα:	

Επιφύλαξη II-C-18

Τομέας:	Μεταφορές
Υποτομέας:	Υποστηρικτικές και βοηθητικές υπηρεσίες μεταφορών Υπηρεσίες εδάφους, όπως ορίζονται στα άρθρα 8.1 (Ορισμοί) και 9.1 (Ορισμοί)
Ταξινόμηση κλάδου:	CPC 74, υπηρεσίες εδάφους, όπως ορίζονται στα άρθρα 8.1 (Ορισμοί) και 9.1 (Ορισμοί)
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά
Περιγραφή:	**Επενδύσεις** 1. Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο που περιορίζει τον αριθμό των παρόχων ορισμένων υποστηρικτικών και βοηθητικών υπηρεσιών στον τομέα των μεταφορών που σχετίζονται με τις ακόλουθες δραστηριότητες: διακίνηση επιβατών, χειρισμός εμπορευμάτων και φορτίων (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς ταχυδρομείου), καθώς και υπηρεσίες μεταφορών για την υποστήριξη των μεταφορέων στους αερολιμένες, όπου οι φυσικοί ή επιχειρησιακοί περιορισμοί προκύπτουν κυρίως λόγω ζητημάτων ασφάλειας. 2. Για λόγους σαφήνειας διευκρινίζεται ότι, όσον αφορά τις υπηρεσίες εδάφους, η παρούσα επιφύλαξη δεν θίγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Καναδά βάσει της *Συμφωνίας αεροπορικών μεταφορών μεταξύ του Καναδά και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της*, η οποία υπογράφηκε στις Βρυξέλλες στις 17 Δεκεμβρίου 2009 και στην Οτάβα στις 18 Δεκεμβρίου 2009.
Υφιστάμενα μέτρα:	

Επιφύλαξη II-C-19

Τομέας:	Υπηρεσίες παρεχόμενες σε επιχειρήσεις
Υποτομέας:	Υπηρεσίες τεχνικών δοκιμών και αναλύσεων
Ταξινόμηση κλάδου:	CPC 8676
Είδος επιφύλαξης:	Πρόσβαση στην αγορά
Περιγραφή:	**Επενδύσεις και διασυνοριακό εμπόριο στον τομέα των υπηρεσιών** 1. Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο που αφορά τις προβλεπόμενες από τον νόμο επιθεωρήσεις και πιστοποιήσεις των σκαφών εξ ονόματος του Καναδά. 2. Για λόγους σαφήνειας διευκρινίζεται ότι μόνο ένα πρόσωπο, ένας νηογνώμονας ή άλλος οργανισμός εξουσιοδοτημένος από τον Καναδά μπορεί να διενεργεί υποχρεωτικούς ελέγχους και να εκδίδει καναδικά ναυτιλιακά έγγραφα για καναδικά νηολογημένα σκάφη και τον εξοπλισμό τους εξ ονόματος του Καναδά.
Υφιστάμενα μέτρα:	

Επιφύλαξη II-C-20

Τομέας:	Όλοι οι τομείς
Υποτομέας:	
Ταξινόμηση κλάδου:	
Είδος επιφύλαξης:	Μεταχείριση του μάλλον ευνοούμενου κράτους
Περιγραφή:	**Επενδύσεις** 1. Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο που παρέχει διαφορετική μεταχείριση βάσει διμερούς ή πολυμερούς διεθνούς συμφωνίας που ισχύει ή υπογράφηκε πριν από την 1η Ιανουαρίου 1994. 2. Ο Καναδάς διατηρεί το δικαίωμα να θεσπίσει ή να διατηρήσει μέτρο που παρέχει διαφορετική μεταχείριση βάσει υφιστάμενης ή μελλοντικής διμερούς ή πολυμερούς συμφωνίας που αφορά: α) τις αεροπορικές μεταφορές· β) την αλιεία· ή γ) θαλάσσια ζητήματα, περιλαμβανομένης της διάσωσης.
Υφιστάμενα μέτρα:	

ANNEX II

Headnote

Reservations for future measures

1. The Schedule of a Party to this Annex sets out, under Articles 8.15 (Reservations and exceptions), 9.7 (Reservations), 14.4 (Reservations), and, for the European Union, Article 13.10 (Reservations and exceptions), the reservations taken by that Party with respect to specific sectors, sub-sectors or activities for which it may maintain existing, or adopt new or more restrictive, measures that do not conform with obligations imposed by:

   (a) Articles 8.6 (National treatment), 9.3 (National treatment) or, for the European Union, Article 13.3 (National treatment);

   (b) Articles 8.7 (Most-favoured-nation treatment), 9.5 (Most-Favoured-nation treatment) or, for the European Union, Article 13.4 (Most-favoured-nation treatment);

   (c) Articles 8.4 (Market access), 9.6 (Market access) or, for the European Union, Article 13.6 (Market access);

   (d) Article 8.5 (Performance requirements);

(e) Article 8.8 (Senior management and boards of directors) or, for the European Union, Article 13.8 (Senior management and boards of directors);

(f) for the European Union, Article 13.7 (Cross-border supply of financial services); or

(g) Article 14.3 (Obligations).

2. The reservations of a Party are without prejudice to the rights and obligations of the Parties under the GATS.

3. Each reservation sets out the following elements:

(a) **Sector** refers to the general sector in which the reservation is taken;

(b) **Sub-Sector** refers to the specific sector in which the reservation is taken;

(c) **Industry Classification** refers, where applicable, to the activity covered by the reservation according to the CPC, ISIC rev 3.1, or as expressly otherwise described in a Party's reservation;

(d) **Type of Reservation** specifies the obligation referred to in paragraph 1 for which a reservation is taken;

(e) **Description** sets out the scope of the sector, sub-sector or activities covered by the reservation; and

(g) **Existing Measures** identifies, for transparency purposes, existing measures that apply to the sector, sub-sector or activities covered by the reservation.

4. In interpreting a reservation, all elements of the reservation shall be considered. The **Description** element shall prevail over all other elements.

5. A reservation taken at the level of the European Union applies to a measure of a Member State of the European Union at the national level as well as a measure of a government within a Member State of the European Union, unless the reservation excludes a Member State of the European Union. A reservation taken by Canada at the national level of government or by a Member State of the European Union applies to a measure of a government at the regional, provincial, territorial or local level within that country.

6. Where a Party maintains a measure that requires that a service supplier be a natural person, citizen, permanent resident or resident of its territory as a condition to the supply of a service in its territory, a reservation for that measure taken with respect to cross-border trade in services shall operate as a reservation with respect to investment, to the extent of that measure.

7. A reservation for a measure that requires a service supplier be a natural person, citizen, permanent resident, or resident of its territory as a condition to the supply of a financial service in its territory taken with respect to Article 13.7 (Cross-border supply of financial services) shall operate as a reservation with respect to Articles 13.3 (National treatment), 13.4 (Most-favoured-nation treatment), 13.6 (Market access), and 13.8 (Senior management and boards of .directors), to the extent of that measure

8. For the purposes of this Annex including each Party's Schedule to this Annex:

   ISIC rev 3.1 means the International Standard Industrial Classification of all Economic Activities as set out in Statistical Office of the United Nations, Statistical Papers, Series M, N° 4, *ISIC rev* 3.1, 2002.

9. The following abbreviations are used in the European Union's Schedule to this Annex:

AT Austria
BE Belgium
BG Bulgaria
CY Cyprus
CZ Czech Republic
DE Germany
DK Denmark
EU European Union, including all its Member States
ES Spain
EE Estonia
FI Finland
FR France
EL Greece
HR Croatia
HU Hungary
IE Ireland
IT Italy
LV Latvia
LT Lithuania
LU Luxembourg
MT Malta
NL Netherlands
PL Poland
PT Portugal
RO Romania
SK Slovakia
SI Slovenia
SE Sweden
UK United Kingdom

Schedule of Canada
Reservations applicable in Canada
(applicable in all Provinces and Territories)

Reservation II-C-1

Sector:	Aboriginal affairs
Sub-Sector:	
Industry Classification:	
Type of Reservation:	Market access National treatment Most-favoured-nation treatment Performance requirements Senior management and boards of directors
Description:	**Investment and Cross-Border Trade in Services** Canada reserves the right to adopt or maintain a measure denying investors of the European Union and their investments, or service suppliers of the European Union, rights or preferences provided to aboriginal peoples.
Existing Measures:	*Constitution Act, 1982*, being Schedule B to the *Canada Act 1982* (U.K.), 1982, c. 11

Reservation II-C-2

Sector:	Agriculture
Sub-Sector:	
Industry Classification:	
Type of Reservation:	Market access
Description:	**Investment and Cross-Border Trade in Services** Canada reserves the right to adopt or maintain a measure related to collective marketing arrangements for agricultural goods which includes activities such as production, pricing, buying, selling or any other activity to prepare the product in a form, or make it available at a place or time, for purchase for consumption or use.
Existing Measures:	

Reservation II-C-3

Sector:	All sectors
Sub-Sector:	
Industry Classification:	
Type of Reservation:	National treatment Senior management and boards of directors
Description:	**Investment** 1. British Columbia, New Brunswick, Nova Scotia, Nunavut, Prince Edward Island, Quebec, The Northwest Territories, and Yukon, reserve the right to adopt or maintain a measure relating to an enterprise of Canada that is a covered investment that requires 25 per cent or less of the board of directors, or any committee thereof, be of a particular nationality. An amendment to a measure referred to above must not decrease the conformity of the measure, as it existed immediately before the amendment, with the obligations set out in Chapter Eight (Investment). 2. Canada reserves the right to adopt or maintain a measure requiring that up to 50 per cent of the board of directors of an enterprise that is a covered investment be ordinarily resident in Canada. A granting of residency to a national of the European Union who is an appointee to a board of directors of an enterprise that is a covered investment will be conducted in accordance with Canadian law relating to the entry of foreign nationals. However, a national of the European Union shall not be subject to an economic needs test solely for the purpose of the appointment to the board of directors.
Existing Measures:	

Reservation II-C-4

Sector:	All sectors
Sub-Sector:	
Industry Classification:	
Type of Reservation:	Market access National treatment
Description:	**Investment** Canada reserves the right to adopt or maintain a measure relating to residency requirements for the ownership of oceanfront land by investors of the European Union or their investments.
Existing Measures:	

Reservation II-C-5

Sector:	Fisheries
Sub-Sector:	Fishing and services incidental to fishing
Industry Classification:	CPC 04, 882
Type of Reservation:	Market access National treatment Most-favoured nation treatment
Description:	**Investment and Cross-Border Trade in Services** 1. Canada reserves the right to adopt or maintain a measure with respect to collective marketing and trading arrangements for fish and seafood products, and licencing fishing or fishing related activities, including entry of foreign fishing vessels to Canada's exclusive economic zone, territorial sea, internal waters or ports, and use of any services therein. 2. Canada shall endeavour to accord to vessels entitled to fly the flag of a Member State of the European Union treatment no less favourable than the treatment it accords, in like situations, to vessels entitled to fly the flag of any other foreign State.
Existing Measures:	*Fisheries Act*, R.S.C. 1985, c. F-14 *Coastal Fisheries Protection Act*, R.S.C. 1985, c. C-33 *Coastal Fisheries Protection Regulations*, C.R.C. 1978, c. 413 *Commercial Fisheries Licensing Policy* *Policy on Foreign Investment in the Canadian Fisheries Sector*, 1985 *Freshwater Fish Marketing Act*, R.S.C. 1985, c. F-13

Reservation II-C-6

Sector:	Financial services
Sub-Sector:	Services related to security markets
Industry Classification:	CPC 8132
Type of Reservation:	Market access National treatment
Description:	**Investment** Canada reserves the right to adopt or maintain a measure relating to the acquisition, sale or other disposition by nationals of the European Union of bonds, treasury bills or other kinds of debt securities issued by the Government of Canada or a Canadian sub-national government.
Existing Measures:	*Financial Administration Act*, R.S.C. 1985, c. F-11

Reservation II-C-7

Sector:	Food, beverage and drug industries
Sub-Sector:	Liquor, wine and beer stores
Industry Classification:	CPC 241, 242, 243, 62112, 62226, 63107
Type of Reservation:	Market access
Description:	**Investment and Cross-Border Trade in Services** The *Importation of Intoxicating Liquors Act* gives each provincial government an import monopoly on intoxicating liquors entering its territory.
Existing Measures:	*Importation of Intoxicating Liquors Act*, R.S.C. 1985, c. I-3

Reservation II-C-8

Sector:	Minority affairs
Sub-Sector:	
Industry Classification:	
Type of Reservation:	Market access National treatment Performance requirements Senior management and boards of directors
Description:	**Investment and Cross-Border Trade in Services** Canada reserves the right to adopt or maintain a measure conferring rights or privileges to a socially or economically disadvantaged minority.
Existing Measures:	

Reservation II-C-9

Sector:	Social services
Sub-Sector:	
Industry Classification:	
Type of Reservation:	Market access National treatment Most-favoured-nation treatment Senior management and boards of directors
Description:	**Investment and Cross-Border Trade in Services** Canada reserves the right to adopt or maintain a measure with respect to the supply of public law enforcement and correctional services, as well as the following services to the extent that they are social services established or maintained for a public purpose: income security or insurance, social security or insurance, social welfare, public education, public training, health, and child care.
Existing Measures:	

Reservation II-C-10

Sector:	Social services
Sub-Sector:	
Industry Classification:	
Type of Reservation:	Market access
Description:	**Investment and Cross-Border Trade in Services** 1. Canada reserves the right to adopt or maintain a measure with respect to the supply of social services not otherwise reserved under its Reservation II-C-9 in respect of social services. 2. This reservation shall not extend to the adoption of a new measure imposing limitations on the participation of foreign capital in the supply of such social services.
Existing Measures:	

Reservation II-C-11

Sector:	Collection, purification and distribution of water
Sub-Sector:	
Industry Classification:	
Type of Reservation:	Market access National treatment
Description:	**Investment and Cross-Border Trade in Services** Canada reserves the right to adopt or maintain a measure with respect to the collection, purification and distribution of water.
Existing Measures:	

Reservation II-C-12

Sector:	Transport
Sub-Sector:	Transportation services *via* pipeline
Industry Classification:	CPC 713
Type of Reservation:	Market access
Description:	**Investment and Cross-Border Trade in Services** Canada reserves the right to adopt or maintain a measure with respect to the issuance of certificates for the pipeline transportation of fuels.
Existing Measures:	*National Energy Board Act*, R.S.C. 1985, c. N-7

Reservation II-C-13

Sector:	Transport
Sub-Sector:	Selling and marketing of air transport services, as defined in Articles 8.1 (Definitions) and 9.1 (Definitions)
Industry Classification:	Defined in Articles 8.1 (Definitions) and 9.1 (Definitions)
Type of Reservation:	Market access National treatment Most-favoured-nation treatment
Description:	**Investment and Cross-Border Trade in Services** 1. Canada reserves the right to adopt or maintain a measure relating to the selling and marketing of air transportation services. 2. For greater certainty, this reservation does not affect Canada's rights and obligations under the *Agreement on Air Transport Between Canada and the European Community and its Member States*, done at Brussels on 17 December 2009 and Ottawa on 18 December 2009.
Existing Measures:	

Reservation II-C-14

Sector:	Transport
Sub-Sector:	Construction work for waterways, harbours, dams and other water works Transportation services by sea-going or non-sea-going vessels Supporting and other services for water transport Any other marine activity of a commercial nature undertaken by or from a vessel as set out in the Description element below
Industry Classification:	CPC 5133, 5223, 721, 722, 745, any other marine activity of a commercial nature undertaken by or from a vessel
Type of Reservation:	Market access National treatment Most-favoured-nation treatment Performance requirements Senior management and boards of directors Obligations
Description:	**Investment, Cross-Border Trade in Services, and International Maritime Transport Services** 1. Canada reserves the right to adopt or maintain a measure affecting the investment in or supply of marine cabotage services, including: (a) the transportation of goods or passengers by vessel between points in the territory of Canada or above the continental shelf of Canada, directly or by way of a place outside Canada; but with respect to waters above the continental shelf of Canada, the transportation of goods or passengers only in relation to the exploration, exploitation or transportation of the mineral or non-living natural resources of the continental shelf of Canada; and

(b) the engaging by vessel in any other marine activity of a commercial nature in the territory of Canada and, with respect to waters above the continental shelf, in such other marine activities of a commercial nature that are in relation to the exploration, exploitation or transportation of the mineral or non-living natural resources of the continental shelf of Canada.

2. This reservation relates to, among other things, limitations and conditions for services suppliers entitled to participate in these activities, to criteria for the issuance of a temporary cabotage licence to foreign vessels, and to limits on the number of cabotage licences issued to foreign vessels.

3. For greater certainty, this reservation applies, among other things, to marine activities of a commercial nature undertaken by or from a vessel, including feeder services and repositioning of empty containers.

4. This reservation does not apply to a measure relating to the investment in or the supply of the following marine cabotage services undertaken from a vessel operated by an enterprise of the European Union, or a vessel operated by an enterprise of a third country[1] owned or controlled by a national of the European Union if that vessel is registered in accordance with the laws of a Member State of the European Union and is flying the flag of a Member State of the European Union:

(a) repositioning owned or leased empty containers on a non-revenue basis;

[1] Canada reserves the right to not extend these benefits to enterprises of the United States of America.

(b) (i) continuous pre or onward transport of international cargo between the Port of Halifax and the Port of Montreal, and between the Port of Montreal and the Port of Halifax, using vessels registered on the first (national) registries referred to in paragraph 1 of the Annex to Commission communication C(2004) 43 – Community guidelines on State Aid to maritime transport; and

(ii) pre or onward transport of international containerised cargo between the Port of Halifax and the Port of Montreal, and between the Port of Montreal and the Port of Halifax, as a single voyage concurrent to an international leg, using vessels registered on the first (national) or second (international) registries referred to in paragraphs 1, 2, and 4 of the Annex to Commission communication C(2004) 43 – Community guidelines on State Aid to maritime transport; or

(c) dredging.

Existing Measures:

Coasting Trade Act, S.C. 1992, c. 31

Canada Shipping Act, *2001*, S.C. 2001, c. 26

Customs Act, R.S.C. 1985 (2d Supp.), c. 1

Customs and Excise Offshore Application Act, R.S.C. 1985, c. C-53

Reservation II-C-15

Sector:	Transport
Sub-Sector:	Transport services by sea-going or non-sea-going vessels Supporting services for water transport Any other marine activity of a commercial nature undertaken from a vessel in waters of mutual interest
Industry Classification:	CPC 721, 722, 745, any other marine activity of a commercial nature undertaken from a vessel
Type of Reservation:	Most-favoured-nation treatment Obligations
Description:	**Cross-Border Trade in Services and International Maritime Transport Services** Canada reserves the right to adopt or maintain a measure relating to the implementation of agreements, arrangements and other formal or informal undertakings with other countries with respect to maritime activities in waters of mutual interest in areas such as pollution control (including double hull requirements for oil tankers), safe navigation, barge inspection standards, water quality, pilotage, salvage, drug abuse control and maritime communications.
Existing Measures:	

Reservation II-C-16

Sector:	Transport
Sub-Sector:	
Industry Classification:	CPC 07
Type of Reservation:	Market access
Description:	**Investment** Canada reserves the right to adopt or maintain a measure relating to the number or type of legal entity which manages or operates transportation infrastructure owned or controlled by Canada.
Existing Measures:	

Reservation II-C-17

Sector:	Transport
Sub-Sector:	All transportation sub-sectors, other than the following sub-sectors: Maritime container station and depot services Maritime agency services Maritime freight forwarding services Aircraft repair and maintenance services Computer reservation systems Passenger and freight transportation by railway Maintenance and repair of rail transport equipment Repair services n.e.c. of motor vehicles, trailers and semi-trailers, on a fee or contract basis Maintenance and repair services of motor vehicles Maintenance and repair services of motorcycles and snowmobiles Cargo handling services for land transport Storage and warehousing services for land transport Freight transport agency services for land transport Other supporting and auxiliary transport services for land transport

Industry Classification:	CPC 07, CPC 51, CPC 61, CPC 886 and any other commercial activity undertaken from, or with respect to a vessel, aircraft, motor vehicle or rail transport equipment, other than: CPC 6112 CPC 6122 CPC 7111 CPC 7112 CPC 741 (limited to land transport services) CPC 742 (limited to land transport services) CPC 7480 (limited to land transport services) CPC 7490 (limited to land transport services) CPC 8867 CPC 8868 (limited to rail transport equipment) Computer reservation system services as defined in Articles 8.1 (Definitions) and 9.1 (Definitions) Aircraft repair and maintenance services as defined Articles 8.1 (Definitions) and Article 9.1 (Definitions) Maritime container station and depot services, maritime agency services, maritime freight forwarding services as defined in Article 14.1 (Definitions)
Type of Reservation:	Market access Obligations
Description:	**Investment, Cross-Border Trade in Services, and International Maritime Transport Services** Canada reserves the right to adopt or maintain a measure related to the designation, establishment, expansion, or operation of monopolies or exclusive service suppliers in the transportation sector.
Existing Measures:	

Reservation II-C-18

Sector:	Transport
Sub-Sector:	Supporting and auxiliary transport services Ground handling services as defined in Articles 8.1 (Definitions) and 9.1 (Definitions)
Industry Classification:	CPC 74, ground handling services as defined in Articles 8.1 (Definitions) and 9.1 (Definitions)
Type of Reservation:	Market access
Description:	**Investment** 1. Canada reserves the right to adopt or maintain a measure limiting the number of suppliers of certain supporting and auxiliary transport services related to: the handling of passengers, freight, cargo (including mail) and transportation conveyances that support transportation carriers, at airports, where physical or operational constraints arise primarily as a result of safety or security considerations. 2. For greater certainty, in the case of ground handling services, this reservation does not affect Canada's rights and obligations under the *Agreement on Air Transport Between Canada and the European Community and its Member States*, done at Brussels on 17 December 2009 and Ottawa on 18 December 2009.
Existing Measures:	

Reservation II-C-19

Sector:	Business services
Sub-Sector:	Technical testing and analysis services
Industry Classification:	CPC 8676
Type of Reservation:	Market access
Description:	**Investment and Cross-Border Trade in Services** 1. Canada reserves the right to adopt or maintain a measure affecting the statutory inspection and certification of vessels on behalf of Canada. 2. For greater certainty, only a person, classification society or other organisation authorised by Canada may carry out statutory inspections and issue Canadian Maritime Documents to Canadian registered vessels and their equipment on behalf of Canada.
Existing Measures:	

Reservation II-C-20

Sector: All sectors

Sub-Sector:

Industry Classification:

Type of Reservation: Most-favoured-nation treatment

Description: **Investment**

1. Canada reserves the right to adopt or maintain a measure that accords differential treatment under any bilateral or multilateral international agreement in force or signed prior to January 1, 1994.

2. Canada reserves the right to adopt or maintain a measure that accords differential treatment pursuant to an existing or future bilateral or multilateral agreement relating to:

(a) aviation;

(b) fisheries; or

(c) maritime matters, including salvage.

Existing Measures: